

[Krog Hansen.]

går arbejderne imod, tværtimod. Jeg tror, at den største del vindes af arbejderne. Det er mere et spørgsmål om, hvornår man skal have sine penge udbetalt, og andre ting, det er ikke så meget i forbindelse med strejker. Men jeg kunne altså tænke mig at høre, hvordan fru Hanne Reintoft mener at disse ting skal klares, om de skal havne i byretten, eller om man simpelt hen øjeblikkeligt skal aktionere.

Kjær Rasmussen: Det var jo en noget mager omgang at høre på de borgerlige partiers ordførere her i dag. Jeg tror nu, at de skal passe på, at de ikke narrer sig selv til at tro, at vi lever i alle tiders bedste samfund. For efterhånden er det vanskeligt at finde en arbejder, som ikke har prøvet at blive idømt en bod af arbejdsretten. Når lønarbejderne har aktioneret eller strejket, måske fordi der har været uenighed med arbejdsgiverne om akkordfastsættelsen, eller måske fordi de ikke vil finde sig i ydmygende kontrolstempler eller chikanerier af anden art, så er resultatet lige så sikkert som amen i kirken blevet, at der er kommet en regn af bøder fra den arbejdsretlige domstol.

Vi skal helt tilbage til 1899, til septemberforliget, for at finde baggrunden for arbejdsretten. Dette forlig var i virkeligheden et nederlag for arbejderklassen, idet septemberforliget knæsatte arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet, ligesom det forudsattes, at De samvirkende Fagforbund, DsF, af al magt sammen med Arbejdsgiverforeningen ville virke for såkaldt rolige og stabile forhold på arbejdsmarkedet. DsF påtog sig altså den opgave at fungere som arbejdsgivernes pladshund over for sine egne medlemmer. Det er i dette forhold, vi skal finde årsagen til, at det nuværende LO og Arbejdsgiverforeningen i skøn samdrægtighed kan blive enige om at tale om uro på arbejdspladserne, når lønarbejderne finder det nødvendigt at forsvare deres interesser mod overgreb og umyndiggørelse. Sådant selvforsvar kalder man for uro på arbejdspladserne, og når det har fundet sted, træder arbejdsretten i funktion. Med andre ord: arbejdsretten er ikke lønarbejdernes ret, den er arbejdsgivernes ret vendt mod lønarbejderne. Det er et forhold, som også LO — om end indirekte — har indrømmet.

Selve grundlaget for arbejdsrettens funktion er arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet og anvende den til enhver tid passende arbejdskraft. Det er klart, at med et sådant grundlag udgør arbejdsretten ikke noget værn mod arbejdsgiverne for lønarbejdernes vedkommende. Det må stå klart, at det er arbejderne, som er tvunget ind under arbejdsgivernes næsten uindskrænkede herredømme. Det er klart, at arbejderne vil forsøge at frigøre sig fra dette herredømme, og så kommer arbejdsretten ind i billedet, og på den måde bliver den ensidig. Den skal påse, at arbejderne bliver under åget.

Hver eneste dag forekommer der tilfælde af chikane og boykot fra arbejdsgiverside over for dygtige tillidsmænd, og arbejdere. Jeg tænker her på tillidsmænd, som har den uforskammede grovhed at betragte sig som deres arbejdskammeraters tillidsmænd, og jeg tænker her på de arbejdere, der viser såkaldt uforsagelighed på arbejdspladsen, f. eks. ved at nægte at efterkomme et eller andet tåbeligt forbud fra ledelsens side.

Mod sådanne tilstande kan arbejderne intet stille op uden at bryde den såkaldte fredspligt, og hvad indebærer denne fredspligt så? Ganske enkelt, at der ikke må etableres arbejdsstandsning i overenskomstperioden, undtagen hvor retten dertil er hjemlet i kollektiv overenskomst, eller hvis der indtræder betalingsstandsning, eller hensyn til liv, velfærd eller ære afgiver tvingende grunde til at standse arbejdet. Det er de årsager, der er.

Især det sidste punkt er interessant, for hvem fortolker egentlig begreber som ære og velfærd? Det gør arbejdsretten, og ifølge retspraksis kan man konstatere, at den række af grunde, som arbejderne kan have til at strejke, efter rettens mening ikke har noget at gøre med arbejdernes ære eller velfærd. De bliver dømt, hvilket altså viser, at bestemmelsen ikke er det papir værd, den er trykt på.

Ser man på en statistik over domme afsagt i arbejdsretten i perioden 1966-68, så får man en klar fornemmelse af, at denne ret er vendt imod lønarbejderne. De to parter har indbragt nogenlunde lige mange sager, men ser man på bods- og erstatningsbetalingerne, vil man finde, at i 1968 kom arbejdsgiverne af med 61.487 kr., medens